

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 22/17490	
	Arkiv sakID.: 22/1146	Saksbehandler: Ingrid Steen Navjord
Sak nr.		Dato
091/22	Formannskap	29.11.2022
	Kommunestyre	

Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Strategisk innretning

- a. Fauske kommune har over år hatt et for høyt driftsnivå i forhold til inntektene. Kommunen er innmeldt i ROBEK. Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 er kommunens juridisk bindene tiltaksplan for å komme ut av ROBEK.
- b. I budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026 skal driftsnivået reduseres slik at inndekking av det akkumulerte underskuddet på 127,8 MNOK kr. (iht. budsjett 2023 og prognoser for 2022) kan starte fra og med regnskapsåret 2024.
- c. For å lykkes med nødvendig omstilling legges prinsippene bak kommunaløkonomisk bærekraft (KØB) til grunn, jmf. vedtatt samfunnsplan. Alle politiske beslutninger i Fauske kommune skal vurderes opp mot konsekvensen beslutningen vil få for oppfyllelsen av kriteriene i KØB; netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond.
- d. Lånegjelden til investeringer på ca. 1,4 milliarder kr kan ikke innfris på kort sikt. Kommunens fokus skal i økonomiplanperioden derfor være å skape balanse i driftsbudsjettet og positivt netto driftsresultat.
- e. I 2025 skal driftsresultatet være på 20 mill. kr, og i 2026 skal netto driftsresultatet være økt til 40 mill. kr. I økonomiplanperioden 2026–2027 skal mindreforbruket benyttes til å redusere det opparbeidede underskuddet. Fra 2028 skal netto driftsresultat benyttes til å bygge opp disposisjonsfond.
- f. Ved utgangen av 2031 skal nivået på netto driftsresultat og disposisjonsfondet være i tråd med de finansielle måltallene i KØB.
- g. Netto driftsresultat skal fra 2032 bidra til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.

2. Økonomiplan 2023–2026

- a. Økonomiplanen 2023-2026 vedtas med de retningsgivende mål og premisser samt økonomiske drifts- og investeringsrammer som er nedfelt i forslag til økonomiplan for Fauske kommune.
- b. Som følge av innmeldingen i ROBEK må Fauske kommune fastsette en juridisk bindende tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Budsjett 2023 og økonomiplanen 2023–2026 fastsettes som Fauske kommunes tiltaksplan. Tiltaksplanen omfatter også langtidsplanperioden 2026–2029. Fra 2026 og utover i neste langtidsplanperiode vedtas årsbudsjettene med et mindreforbruk på minst 40 mill. kr per år, inntil det akkumulerte merforbruket er dekket inn fullt ut.

3. Finansielle måltall

- a. Netto driftsresultat ved utgangen av økonomiplanperioden skal være 2 %. I neste langtidsplanperiode skal netto driftsresultat være 5 %.
- b. Gjeldsgraden skal ikke økes i perioden 2023–2026. Det kan likevel tas opp lån der renter og avdrag betales av andre, og at netto driftsresultat ikke påvirkes.
- c. Disposisjonsfond kan ikke bygges opp ettersom kommunen er i ROBEK, og måltallet er derfor 0% i perioden 2023–2026. Det finansielle måltallet for disposisjonsfond endres dersom kommunen blir utmeldt fra ROBEK før 2026.

4. Budsjett 2023

- a. Budsjett 2023 for Fauske kommune vedtas med alle tiltak slik de foreligger.
- b. Budsjetttrammer for 2023 for Fauske kommune fastsettes som bindende for alle enheter, og skal ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- c. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer (f.eks. korrigerende mellom tjenester, fordeling av tiltak, mv.) innad i tjenesteområdene, så lenge sum bevilgninger nettodrift for hvert tjenesteområde, jf. tabell 5, ikke påvirkes.
- d. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer mellom tjenesteområdene og fellesområder for å fordele avsetninger til lønnsoppgjør,

forsikringer, mv., så lenge sum bevilgninger drift netto for kommunen, jf. tabell 5, ikke påvirkes.

- e. Kommunedirektøren gis fullmakt til å øke kassakredittrammen til kr 300 000 000,- ved behov for økt likviditet.

- f. Det er budsjettert med en inntekt på 14,18 MNOK i integreringstilskudd. Av disse er 3,79 MNOK basert på bosetting av 20 nye flyktninger i 2023. Det er i den forbindelse budsjettert et tilsvarende beløp på fellesområdet Oppvekst og opplæring, som foreslås øremerket til bosetting av nye flyktninger etter behov og faktisk bosetting. Kommunedirektøren gis fullmakt til å regulere disse 3,79 MNOK fra fellesområdet Oppvekst og opplæring til enheter innen Oppvekst og opplæring, basert på behov og faktisk bosetting.

- g. Skatt på inntekt og formue skrives ut etter høyest lovlige sats.

- h. For skatteåret 2023 skal det skrives ut eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Fauske kommune, jf. lov om eiendomsskatt til kommunane (esktl.) § 2 og § 3 første ledd, bokstav a. For eiendomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 være lik 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018–2021 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

- i. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boenheter for skatteåret 2023 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

- ii. Bunnfradraget for alle selvstendige boenheter bortfalt fra 2021. Alle selvstendige boenheter skal i 2023 ha et bunnfradrag på kr 0,- som trekkes fra i takstgrunnlaget, jf. esktl. § 11 annet ledd.

- iii. Det gis fritak for eiendomsskatt for bygninger som eies og drives av lag og foreninger og som benyttes til deres primærvirksomhet, jf. esktl. § 7 bokstav a. Drives det kommersiell virksomhet i hele eller deler av bygget/eiendommen betales eiendomsskatt for den del der kommersiell drift skjer.

- iv. Det gis fritak for eiendomsskatt for boliger bygd de siste fem år, jf. esktl. § 7, bokstav c.

- v. Eiendomsskatten skrives ut i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Første termin forfaller til betaling 31. mars og andre termin forfaller til betaling 30. september.

- vi. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Fauske kommune av 22.5.2014 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2023, jf. esktl. § 10. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd annet punktum skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.

- vii. Takstene fastsatt med virkning for skatteåret 2015, skal gjelde frem til kommunestyret fatter vedtak om ny alminnelig taksering eller kontorjustering, jf. esktl. § 8 A-4.

5. Politiske godtgjørelser og avlønning

- i. Lønn til ordfører iht. godtgjørelsesreglement.

- ii. Lønn til varaordfører iht. godtgjørelsesreglement.

- iii. Godtgjørelse for politisk møtevirksomhet iht. godtgjørelsesreglement.

6. Næringsfondet

For 2023 fordeles næringsfondet slik:

	Budsjett 2023
Konsesjonsavgift	-5 700 000
Fauna KF	2 700 000
Tilskudd næringsutvikling - næringspark	700 000
Tilskudd Fauske næringsforum	300 000
Delegerte saker	50 000
Planarbeid Fra bru til bru	500 000
Prosjektstilling kommunikasjon	300 000
Prosjekt Reiseliv Fauske promotering	300 000
Infrastrukturelle tiltak (bl.a. bredbånd)	450 000
Prosjekt Sjunkehatten folkehøgskole	100 000
Sum	5 400 000

7. Investeringer

Investeringsplanen 2023 for Fauske kommune vedtas slik den foreligger.

For 2023 er den samlede lånerammen på kr 52 324 000,-. Dette gjelder investeringslån kr 2 324 000,- og lån til VA-investeringer kr 10 000 000,-. Lånene gis løpetid i samsvar med kommunelovens bestemmelser i § 50. I budsjett og økonomiplan er avdragstid satt til inntil 40 år. I tillegg kommer nye formidlingslån fra Husbanken på kr 40 000 000,-. Låneopptak må godkjennes av Statsforvalteren. Investeringer og låneopptak er fordelt slik:

Prosjekt/område	Tidligere bevilget	2023	2024	2025	2026
Blålåys - 22/1005 - Teknisk driftsbygg og Blålåysbygg eksklusive andel VA	138 900 000				
Blålåys - 22/1005 - Kommunal infrastruktur, bl.a rundkjøring Terminalveien	49 000 000				
Velferdsteknologi / Infrastruktur mobil omsorg	11 500 000		1 500 000	1 500 000	1 500 000
Riving/sanering gamle bygninger Helsetunet	12 200 000				
Utvikling næringsareal	2 000 000				
Rassikring Færvikbekken eksklusive VA	11 700 000				
IT-utstyr	9 150 000		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Investering veier	7 000 000				
Grunnundersøkelser m.m. Fauske sentrum	3 900 000				
Relokalisering storkjøkkendrift, Helsetunet	1 000 000				
Garasje i Sulitjelma til brøyteutstyr	500 000				
Diverse planarbeid	625 000				
Sikring bygg Sulitjelma	2 000 000				
1893 - Helse - Legevakt Blålåysbygg - Kjøp av inventar		300 000			
1950 - Eiendom - Renhold - Kjøp av elektrisk varebil*		180 000			
1980 - Tjenestebil parkering		400 000			
1453 - Eiendom - Drift/vedlikehold - Kjøp av elektrisk varebil		500 000			
1985 - Trafikksikkerhetstiltak 2023 - Stille egenkapital fylkesmidler - Nytt fortau Erikstadveien		600 000			
1854 - Innkjøp av Chromebook		525 000			
1982 - Tiltettelegging skole		400 000			
Sum ekskl. VA (inkl. mva.)	249 475 000	2 905 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Mva. kompensasjon	-49 895 000	-581 000	-700 000	-700 000	-700 000
Blålåys - 22/1005 - Omdisponering prosjektereserver Løkåsen Boligfelt	-7 200 000				
Blålåys - 22/1005 - Salg tomter i tilknytning til Blålåysbygg / finansiere kommunal infrastruktur	-49 000 000				
Blålåys - 22/1005 - Salg brannomt, og andre eiendommer	-49 800 000				
Blålåys - 22/1005 - Selvkost VA	-57 100 000				
Nye lån ekskl. VA		2 324 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Vann årlig investering		6 500 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Avløp årlig investering		3 500 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Nytt silanlegg Erikstad	88 000 000				
Blålåys - 22/1005 Selvkost VA	57 100 000				
Nye lån VA		10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Nye formidlingslån Husbanken		40 000 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000
Sum nye lån		52 324 000	52 800 000	52 800 000	52 800 000
Egenkapitaltilskudd KLP		2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Annen finansiering (salg eiendom)		-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000

8. Betalingsregulativ 2023

Kommunedirektørens forslag til betalingsregulativ 2023 vedtas som den foreligger vedlagt

Formannskap 29.11.2022:

Behandling:

Sak 91/22 Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 Forslag fra SP, H, FrP og KrF, foreslått av Ronny Borge, Høyre

Kommunedirektørens forslag til budsjett vedtas med følgende tillegg og endringer:

Fauske kommune er fortsatt i en krevende økonomisk situasjon og må i flere år fremover gjennomføre nødvendige tiltak for å få en bærekraftig drift. Jobben med å få kontroll på økonomien har vært hovedmålet, og jobbet målrettet med siden valget høsten 2019. Det gir resultater og økonomien blir bedre år for år, og arbeidet må fortsette både i 2023 og i flere år fremover.

Budsjettet 2023 har vært jobbet mye med i inneværende år. Det har vært bred forankring blant ansatte og tillitsvalgte, og politikken har også kommet med innspill gjennom året til det kommende budsjettet. Kommunedirektøren skal ha honnør for å legge til rette for at mange involveres. Fra de ansatte hører vi at dette er den beste budsjettprosessen de har vært med på noen gang i Fauske.

Grunnet den krevende økonomiske situasjonen som kommunen står i, den brede involveringen som er gjort og det gode grunnlaget som kommunedirektøren har lagt frem, er det ikke mye det politiske flertallet vil endre på i endelig vedtak. Når de ansatte har fått satt såpass avtrykk i budsjettet, og det er bred forståelse for at driften må reduseres for å komme på rett kjøll igjen, så ønsker det politiske flertallet å vise at vi tar ansvar ved å ikke øke drifta nevneverdig. De små endringene som er lagt inn vil gjelde bare for 2023, og ikke hele økonomiplanperioden. Dette fordi det er valg i 2023, og vi ønsker ikke å binde opp det kommende kommunestyret til utgifter som finansieres ved inntekter som en forventer bare i 2023.

Endringene gjelder noen små punkter som er forankret i den politiske avtalen mellom Senterpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig folkeparti, og disse ønskes opprettholdt.

For 2021 kom det gledelig inn økte inntekter til Fauske kommune i form av større skatteinngang. Det medførte et bedre resultat enn forventet. Flertallet vil påpeke at økt inntekt ikke gir grunnlag for økt forbruk, all den tid vi fortsatt leverer et ikke saldert budsjett, og vi har gjeld fra tidligere år som må betjenes. Der har vi ikke noe valg. Vi er på Robek, og vi har en vedtatt og av Statsforvalteren godkjent tiltaksplan som vi styrer etter. Den skal følges også i de neste årene, med kun en justering for 2023 på grunn av de store økte rentekostnadene.

Gjennom siste del av 2022 er det kommet flere renteøkninger. Fauske kommune har høy gjeld og det gir store utslag for oss når renta stiger. Det er avdekket at jobben med å binde renta på noen av våre lån ikke er fulgt opp slik den burde. Vi ber derfor kommunedirektøren fremme sak om et revidert finans- og økonomireglement, samt gjøre det som er mulig for å binde renta på flere av våre lån dersom det vurderes finansielt riktig å gjøre det.

Flertallet ser alvorlig på det som har skjedd, og vil derfor sammen med kommunedirektøren styrke den interne kontrollen. KS anbefaler for eksempel kommunene å bruke Kommunekompasset i sitt kvalitets- og utviklingsarbeid. Slike måleverktøy bør brukes til systematisk utvikling av kommunen.

Forslag:

1. Kommunedirektøren bes legge frem revidert finans- og økonomi reglement, samt fortløpende gjøre vurderinger og binde renten så snart det vurderes finansielt riktig å gjøre det.

Helse- og omsorgstjenestene

Fauske kommune er i en situasjon hvor behov og forventninger er økende, samtidig som ressursknapphet gir en presset driftssituasjon. Dette gjør det helt nødvendig å fornye og utvikle helse- og omsorgstjenestene framover. Samarbeidspartiene vil fortsette arbeidet med å øke stillingsprosentene i helse- og omsorgssektoren, og få ned vikarbruken.

I de kommende år må mer av pengene dreies fra oppvekst/fritid til pleie/omsorg. Vi blir stadig flere eldre og vi blir færre yngre i kommunen, og Fauske kommune må som de fleste andre kommuner i landet tilpasse seg etter demografiutviklingen. Fauske kommunes satsning på forebyggende arbeid og folkehelse skal videreføres i årene som kommer. Våre innbyggere skal ha mulighet for å bo hjemme lengst mulig, og man skal ha tilbud i tilpassede boliger som vil utsette behovet for å flytte på institusjon. Fauske kommunen har et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger som leverer et godt supplement til de kommunale tjenestene. Slike samarbeid er verdifulle, og flertallet er glad for å kunne øke stillingen til Frivilligsentralen slik at man har mulighet til å utvikle dette ytterligere.

Institusjon og storkjøkken står for et stort forbruk av mat. I samfunnsplanen har kommunestyret vedtatt at kommunen skal bidra til miljømessig og økonomisk bærekraft. Å redusere matsvinn er både bra for miljøet, og for økonomien. Flertallet ønsker å sette fokus på å redusere matsvinn. DFØ har blant annet

en veileder for forebygging og reduksjon av matsvinn.

Forslag:

2. Kommunestyret ber kommunedirektøren sette i gang arbeid med å redusere matsvinn.
3. Paviljongene er vedtatt revet og bruken av området utredes til formål bygg for pleie/omsorg. Dette fremlegges for kommunestyret i 2023.

Oppvekst og kultur:

Fauskeskolen har etter mange år med utbygging noen av de beste skolebyggene i Norge. Vår lærerstab gjør en solid jobb og administrasjonen legger til rette slik at ressursene fungerer til enhver tid. Vi kan hele tiden utvikle og forbedre oss, men vi anerkjenner at det kontinuerlige utviklingsarbeidet som gjøres er utfordrende å gjennomføre, samtidig med daglig drift.

Skolen har gjennomført driftstilpasninger over år, og 2023 er ikke noe unntak. Som vi er godt kjent med, vil det være behov for å flytte ressurser fra oppvekst/fritid til pleie/omsorg. Skolen har tatt driftstilpasningene på en positiv og konstruktiv måte. Skolen gir uttrykk for at det er behov for nye skolebøker, og i dag går det mye ressurser til kopiering. Flertallet vil prioritere å fylle en del av etterslepet på skolebøker til neste år.

Det er gledelig at barnehagen i Sulitjelma forventes full og mer enn det de kommende år. At det er mange barnefødsler i Sulitjelma, kan føre til et økt behov for barnehageplasser.

Vi er i en situasjon med mange utfordringer i Fauske og ønsker å få intensivert foreldresamarbeid slik at laget rundt barnet blir styrket. Foreldre og skolen i positivt samarbeid er en av de viktigste suksessfaktorer i skolen. Dette er noe som er like viktig for foreldre som for lærere å være klar over og bevisst på. Vi ønsker at dette skal bli noe som vi i Fauske kan holde opp som en av våre styrker. Gjennom familiens hus er mange elementer på plass for å optimalisere arbeidet.

Barnevernsreformen trådte i kraft 1.1.2022 og kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Intensjonen med barnevernsreformen er å gi kommunene muligheter og insentiver for mer forebygging og mer samarbeid på tvers av tjenester. Selv om reformen først og fremst regulerer barnevernet, er det enighet om at målene oppnås best gjennom endringer i hele oppvekstsektoren. Fauske kommune har hatt fokus på tidlig innsats, forebygging og tverrsektorielt samarbeid i oppvekstsektoren i over 20 år. Dette har vært en bevisst politikk og det har vært prioritert ekstra ressurser for å jobbe forebyggende. På dette området viser statistikk at Fauske kommune er kommet langt på vei i forhold til andre kommuner i å oppnå barnevernreformens intensjoner. Som tiltakskortet beskriver vil tiltaket kunne gi ventetid, mindre tilgjengelighet, redusere forebyggende innsats og på sikt medføre økte utgifter for kommunen. Å få hjelp raskt er viktig. Samarbeidspartiene mener at det ikke er formålstjenlig å fjerne psykiatrisk sykepleierstilling i det forebyggende arbeidet mot barn, ungdom og foreldre. Tiltaket med en midlertidig vakanse iverksettes ikke.

Rus- og psykiskhelseloven gir også kommunene et større ansvar for behandling enn tidligere. Flere skal få hjelp i det kommunale tjenesteapparatet. Det er også registrert økning i ungdommer som har psykiske utfordringer etter Covid-19 pandemien. I dette bildet med økende behov blant barn og unge, og et større behov for mer spesialiserte tilbud i kommunen er det også behov for en kommunepsykolog som kan jobbe pasientrettet. Flertallspartiene ber kommunedirektøren om å tilpasse tjenestene/ressursene etter dagens behov med mindre systemrettet fokus til delvis pasientrettet/behandlingsrettet psykologtjenestetilbud.

Gratis trening for barn og unge i kommunens anlegg er viktig for det politiske flertallet. Etter pandemien er det stort frafall i organisert aktivitet for barn og unge. Ikke alle barn har foreldre som har vilje og evne til å bruke midler for at barna skal ha en eller flere aktiviteter å delta på. Det politiske flertallet vil med å

oppretholde gratis trening i kommunens lokaler gi et tydelig signal om at Fauske kommune skal bidra til at flest mulig barn og unge har et fritidstilbud.

Folkets hus i Sulitjelma er et allaktivitetshus som huser ungdomsklubb, korps, sanitetsforening, basar, loppemarked, bryllup, begravelser, konserter, fester, osv. Huset er avgjørende for å opprettholde de fleste aktivitetene i Sulitjelma. Det er nå kommet på plass et nytt styre som har startet jobben med å renovere huset, samt få driften til å stå på egne ben. De trenger likevel et bidrag for 2023 for å klare omstillingen. Flertallet vil som en del av satsningen på Sulitjelma som reisemål og kulturhistorisk sted, samt forberedelse til filmen «Sulis», videreføre tilskudd til Folkets hus i 2023.

For 2022 ble det vedtatt at betaling for voksenaktivitet i alle kommunens bygg skulle innføres. Så langt ser det ikke ut som at det er fullt implementert, og vi gjentar derfor dette i årets budsjett. Inntekt fra voksenaktivitet finansierer opprettholdelse av kr. 50,- per dag for parkering i utfartsområder.

Det er ikke fungerende lys rundt fotballbanen i Sulitjelma, som den eneste i kommunen. Den kan derfor ikke benyttes når det blir høst. Lysene på banen må skiftes og kommunen kan gi et bidrag til dette som finansieres ved salg av LHL- bygget. Kommunedirektøren bes legge frem egne saker på både salget av bygget og investering av nye lys på banen.

Fauske kommune har en utstyrssentral. Denne har ikke vært benyttet siste år da det har vært utfordring med å finne egnede lokaler for utstyret, samt måter å drifte utleie på. Kommunedirektøren bes løse dette for 2023 slik at utstyr kan lånes/leies ut til de som ønsker og har behov.

Forslag:

4. Kommunedirektøren bes legge frem sak angående salg av LHL- bygget.
5. Kommunedirektøren bes legge frem sak angående investering av nye lys på fotballbanen i Sulitjelma. Investeringen må dekkes med salg av bygg, spillemidler og egeninnsats ved dugnad.
6. Kommunedirektøren bes legge frem en sak på om det er behov for flere barnehageplasser i Sulitjelma.
7. Kommunedirektøren bes legge fram en sak om utstyrssentralen med forslag til løsning slik at den kan settes i drift.

Eiendom, plan og samfunnsutvikling:

Det settes større og større krav til de private forbrukerne om sortering av søppel fra husholdningene. I det offentlige er det ikke like store krav til det. Flertallet ønsker at Fauske kommune skal være en foregangsfigur i det grønne skiftet og bidra til miljømessig bærekraft og økonomisk bærekraft slik målene i samfunnsplanen viser. Som en satsning mot bedre klima og miljø bes kommunedirektøren gjennomføre tiltak for sortering av avfall i kommunen. Kommunale bygg bør på sikt bli miljøfyrtårnsertifisert og dette arbeidet settes i gang når administrative ressurser gjør det mulig.

Medlemskap i USS videreføres. Det er viktig å være medlem i et nettverk som kan hjelpe oss med å utnytte våre naturressurser på en god og sikker måte. USS jobber for saker knyttet til mineralutvinning, spørsmål som har betydning for reiseliv og næringsutvikling, hytter og fritidsbebyggelse. Således ligger dette nært til Fauna KFs arbeidsområder og medlemskapet foreslås dekket av næringsfondet. Det har vært et økende antall skadeverk på kommunens bygg. Dette kan ha sammenheng med redusert sikring. Det er god sikkerhet og forebyggende at kommunale bygg har tilsyn utenom arbeidstid. I tillegg er den sikkerhetspolitiske situasjonen endret, slik at tilsyn og vakhold av offentlige bygg er viktigere enn på lang tid. Vi legger derfor inn kostnader til økt sikring av kommunale bygg.

Det er mange som henvender seg til Fauske med spørsmål om etablering av ulike bedrifter. Vi har egnede arealer både på Fauske og Sulitjelma for dette. Utfordringen per nå er å skaffe energi til fremtidige etableringer. Salten Trafo er beregnet ferdig bygget i 2023. Fauske kommune skal, sammen

med andre naturlige instanser, jobbe for at vi får bygget ut/oppgradert strømmettet i vårt område slikt at kraftoverskuddet som finnes i vår region kan benyttes i vårt nærområde.

Ny samfunnsplan er vedtatt og legger gode mål og retning for de neste årene. Samarbeidspartiene er opptatt av at arealplanen blir rullert og sees i sammenheng med den vedtatte samfunnsplanen. Det er også behov for å utvikle og planlegge for fremtidens næringer, mobilitet, klima og miljø. For å sikre en god og systematisk prosess bør prosjektet med sentrumsutvikling sees i sammenheng med en sentrumsplan.

Forslag:

8. Gratis parkering i sentrum lørdager opprettholdes.
9. Medlemskap i USS finansieres gjennom næringsfondet kr. 56 250,-
10. For parkering i utfartsområder opprettholdes prisen på 50,- per dag

Administrasjon og styring

Kommunen har ansvar for å finansiere kirkelig fellesråd. Normalt sett justeres de fleste tjenester og lønn med den årlige prisveksten. Det har ikke skjedd de siste årene. Kirkene, kirkegårdene og gravlunder er viktige steder for mange i kommunen. Kirkelig fellesråd, kirkevergen og dens ansatte gjør en god jobb med å vedlikeholde og drifte disse innenfor den rammen som blir gitt. Nå er det imidlertid behov for å justere opp budsjettet for 2023 for å ta inn noe av den ordinære lønns- og prisveksten, for å sikre forsvarlig drift.

Det er knyttet store kostnader til pensjon for Fauske kommune. Stort sett er KLP monopolist på å gi tilbud om pensjon til kommunene. Nå er det imidlertid andre aktører som også kan gi et slikt tilbud. Kommunedirektøren bes derfor innhente tilbud fra andre aktører for kommunens pensjon.

Gjennom aktivt å forvalte kommunens finansporteføljer og å gjennomgå kommunens finans- og økonomireglement, vil kommunen kunne få styrket oversikt/kontroll, blant annet i oppfølgingen av våre lån og kapitalkostnader når økonomiressursene er kommet på plass. Vi forventer en beskjeden reduksjon i utgiftene i økonomiplanperioden. Vi legger inn et forsiktig anslag med 750.000 mindre finansutgifter i budsjett 2023.

Utbytte fra SKS er lagt nokså lavt i kommunedirektørens budsjett ut fra tidligere års utbytter. Vi legger inn en liten økning på utbytte for 2023.

Kommunens eierstrategi ble vedtatt i 2020. Den gir et godt overordnet blikk. For å være en strategisk og god eier, er det også behov for å få forelagt en selskaps spesifikk eierskapsstrategi til kommunestyret.

Flertallet ser positivt på forslaget om å samlokalisere administrative ressurser for å bedre arbeidsmiljø og få en bedre arbeidsflyt. Samtidig vil man kunne redusere noen kostnader jmf. tiltakskortet. Kommunedirektøren bør sette i gang med å forberede flyttingen slik at man er på plass ved inngangen til et nytt år.

Innkjøpsordningen må gjennomgås og sikre at man har oppdaterte avtaler. Kommunedirektøren må se på om en egen innkjøpsordning i samarbeid med Saltdal og/eller Sørfold kan gi besparelser. Det må også tas med muligheten for økt skatteinngang ved at en bedre innkjøpsordning kan åpne for leveranser fra lokale aktører.

Forslag:

11. Kommunestyret ber om en sak om kommunens eierskap og en egen selskaps spesifikk eierstrategi i 2023.

Politikk:

Politiske godtgjørelser skal gjennomgås i egen sak før neste valg. Samarbeidspartiene er svært fornøyd med at det etter mange års ønske er etablert et nærmiljøutvalg for Fauske sentrum. Kommunedirektøren bes innarbeide tilskudd til tre nærmiljøutvalg i økonomiplanperioden.

Endringsforslag til kommunedirektørens budsjett:

Tiltak	Økt utgift	Økt inntekt
Sikring av kommunale bygg	120 000	
Kirkelig fellesråd	200 000	
Gratis bruk av kommunes anlegg til barn/unge	400 000	
Gratis lørdagsparkering	350 000	
Tilskudd Folkets hus Sulitjelma	50 000	
Skolebøker	300 000	
Finansiell porteføljestyling		750 000
Økt utbytte fra SKS		1 100 000
Psykiatrisk sykepleier, Familiens hus	425 560	
SUM	1 845 560	1 850 000

Endringer betalingsregulativ:

- Parkeringsgebyr utfartssteder: Parkeringsavgift pr. døgn opprettholdes til kr. 50,- pr døgn
- Leie av LHL-bygget kr. 10.000 pr. mnd.
- Andre bygg som leies ut til voksenaktivitet skal kartlegges og betales leie for, ut fra markedsleiepris.

Kommunedirektørens forslag til innstilling ble enstemmig forkastet.

SP/H/FRP/H's forslag ble vedtatt med 5 (1FRP, 1H, 1KRF, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.

FOR- 091/22 Vedtak:

Innstilling til kommunestyret:

1. Strategisk innretning

- a. Fauske kommune har over år hatt et for høyt driftsnivå i forhold til inntektene. Kommunen er innmeldt i ROBEK. Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 er kommunens juridisk bindene tiltaksplan for å komme ut av ROBEK.
- b. I budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026 skal driftsnivået reduseres slik at inndekking av det akkumulerte underskuddet på 127,8 MNOK kr. (iht. budsjett 2023 og prognoser for 2022) kan starte fra og med regnskapsåret 2024.
- c. For å lykkes med nødvendig omstilling legges prinsippene bak kommunaløkonomisk bærekraft (KØB) til grunn, jmf. vedtatt samfunnsplan. Alle politiske beslutninger i Fauske kommune skal vurderes opp mot konsekvensen beslutningen vil få for oppfyllelsen av kriteriene i KØB; netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond.
- d. Lånegjelden til investeringer på ca. 1,4 milliarder kr kan ikke innfris på kort sikt. Kommunens fokus skal i økonomiplanperioden derfor være å skape balanse i

driftsbudsjettet og positivt netto driftsresultat.

- e. I 2025 skal driftsresultatet være på 20 mill. kr, og i 2026 skal netto driftsresultatet være økt til 40 mill. kr. I økonomiplanperioden 2026–2027 skal mindreforbruket benyttes til å redusere det opparbeidede underskuddet. Fra 2028 skal netto driftsresultat benyttes til å bygge opp disposisjonsfond.
- f. Ved utgangen av 2031 skal nivået på netto driftsresultat og disposisjonsfondet være i tråd med de finansielle måltallene i KØB.
- g. Netto driftsresultat skal fra 2032 bidra til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.

2. Økonomiplan 2023–2026

- a. Økonomiplanen 2023-2026 vedtas med de retningsgivende mål og premisser samt økonomiske drifts- og investeringsrammer som er nedfelt i forslag til økonomiplan for Fauske kommune.
- b. Som følge av innmeldingen i ROBEK må Fauske kommune fastsette en juridisk bindende tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Budsjett 2023 og økonomiplanen 2023–2026 fastsettes som Fauske kommunes tiltaksplan. Tiltaksplanen omfatter også langtidsplanperioden 2026–2029. Fra 2026 og utover i neste langtidsplanperiode vedtas årsbudsjettene med et mindreforbruk på minst 40 mill. kr per år, inntil det akkumulerte merforbruket er dekket inn fullt ut.

3. Finansielle måltall

- a. Netto driftsresultat ved utgangen av økonomiplanperioden skal være 2 %. I neste langtidsplanperiode skal netto driftsresultat være 5 %.
- b. Gjeldsgraden skal ikke økes i perioden 2023–2026. Det kan likevel tas opp lån der renter og avdrag betales av andre, og at netto driftsresultat ikke påvirkes.
- c. Disposisjonsfond kan ikke bygges opp ettersom kommunen er i ROBEK, og måltallet er derfor 0% i perioden 2023–2026. Det finansielle måltallet for disposisjonsfond endres dersom kommunen blir utmeldt fra ROBEK før 2026.

4. Budsjett 2023

- a. Budsjett 2023 for Fauske kommune vedtas med alle tiltak slik de foreligger.

- b. Budsjettrammer for 2023 for Fauske kommune fastsettes som bindende for alle enheter, og skal ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.

- c. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer (f.eks. korrigerings mellom tjenester, fordeling av tiltak, mv.) innad i tjenesteområdene, så lenge sum bevilgninger nettodrift for hvert tjenesteområde, jf. tabell 5, ikke påvirkes.

- d. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer mellom tjenesteområdene og fellesområder for å fordele avsetninger til lønnsoppgjør, forsikringer, mv., så lenge sum bevilgninger drift netto for kommunen, jf. tabell 5, ikke påvirkes.

- e. Kommunedirektøren gis fullmakt til å øke kassakreditrammen til kr 300 000 000,- ved behov for økt likviditet.

- f. Det er budsjettert med en inntekt på 14,18 MNOK i integreringstilskudd. Av disse er 3,79 MNOK basert på bosetting av 20 nye flyktninger i 2023. Det er i den forbindelse budsjettert et tilsvarende beløp på fellesområdet Oppvekst og opplæring, som foreslås øremerket til bosetting av nye flyktninger etter behov og faktisk bosetting. Kommunedirektøren gis fullmakt til å regulere disse 3,79 MNOK fra fellesområdet Oppvekst og opplæring til enheter innen Oppvekst og opplæring, basert på behov og faktisk bosetting.

- g. Skatt på inntekt og formue skrives ut etter høyest lovlige sats.

- h. For skatteåret 2023 skal det skrives ut eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Fauske kommune, jf. lov om eiendomsskatt til kommunane (esktl.) § 2 og § 3 første ledd, bokstav a. For eiendomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 være lik 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018–2021 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

- i. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2023 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boenheter for skatteåret 2023 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også

legges til grunn for fritidsboliger.

- ii. Bunnfradraget for alle selvstendige boenheter bortfalt fra 2021. Alle selvstendige boenheter skal i 2023 ha et bunnfradrag på kr 0,- som trekkes fra i takstgrunnlaget, jf. esktl. § 11 annet ledd.
- iii. Det gis fritak for eiendomsskatt for bygninger som eies og drives av lag og foreninger og som benyttes til deres primærvirksomhet, jf. esktl. § 7 bokstav a. Drives det kommersiell virksomhet i hele eller deler av bygget/eiendommen betales eiendomsskatt for den del der kommersiell drift skjer.
- iv. Det gis fritak for eiendomsskatt for boliger bygd de siste fem år, jf. esktl. § 7, bokstav c.
- v. Eiendomsskatten skrives ut i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Første termin forfaller til betaling 31. mars og andre termin forfaller til betaling 30. september.
- vi. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Fauske kommune av 22.5.2014 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2023, jf. esktl. § 10. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd annet punktum skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.
- vii. Takstene fastsatt med virkning for skatteåret 2015, skal gjelde frem til kommunestyret fatter vedtak om ny alminnelig taksering eller kontorjustering, jf. esktl. § 8 A-4.

5. Politiske godtgjørelser og avlønning

- i. Lønn til ordfører iht. godtgjørelsesreglement.
- ii. Lønn til varaordfører iht. godtgjørelsesreglement.
- iii. Godtgjørelse for politisk møtevirksomhet iht. godtgjørelsesreglement.

6. Næringsfondet

For 2023 fordeles næringsfondet slik:

	Budsjett 2023
Konsesjonsavgift	-5 700 000
Fauna KF	2 700 000
Tilskudd næringsutvikling - næringspark	700 000
Tilskudd Fauske næringsforum	300 000
Delegerte saker	50 000
Planarbeid Fra bru til bru	500 000
Prosjektstilling kommunikasjon	300 000
Prosjekt Reiseliv Fauske promotering	300 000
Infrastrukturelle tiltak (bl.a. bredbånd)	450 000
Prosjekt Sjunkehatten folkehøgskole	100 000
Sum	5 400 000

7. Investeringer

Investeringsplanen 2023 for Fauske kommune vedtas slik den foreligger.

For 2023 er den samlede lånerammen på kr 52 324 000,-. Dette gjelder investeringslån kr 2 324 000,- og lån til VA-investeringer kr 10 000 000,-. Lånene gis løpetid i samsvar med kommunelovens bestemmelser i § 50. I budsjett og økonomiplan er avdragstid satt til inntil 40 år. I tillegg kommer nye formidlingslån fra Husbanken på kr 40 000 000,-. Låneopptak må godkjennes av Statsforvalteren. Investeringer og låneopptak er fordelt slik:

Prosjekt/område	Tidligere bevilget	2023	2024	2025	2026
Blålåys - 22/1005 - Teknisk driftsbygg og Blålåysbygg eksklusive andel VA	138 900 000				
Blålåys - 22/1005 - Kommunal infrastruktur, bl.a rundkjøring Terminalveien	49 000 000				
Velferdsteknologi / Infrastruktur mobil omsorg	11 500 000		1 500 000	1 500 000	1 500 000
Riving/sanering gamle bygninger Helsetunet	12 200 000				
Utvikling næringsareal	2 000 000				
Rassikring Færvikbekken eksklusive VA	11 700 000				
IT-utstyr	9 150 000		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Investering veier	7 000 000				
Grunnundersøkelser m.m. Fauske sentrum	3 900 000				
Relokalisering storkjøkkendrift, Helsetunet	1 000 000				
Garasje i Sulitjelma til brøyteutstyr	500 000				
Diverse planarbeid	625 000				
Sikring bygg Sulitjelma	2 000 000				
1893 - Helse - Legevakt Blålåysbygg - Kjøp av inventar		300 000			
1950 - Eiendom - Renhold - Kjøp av elektrisk varebil*		180 000			
1980 - Tjenestebil parkering		400 000			
1453 Eiendom Drift/vedlikehold Kjøp av elektrisk varebil		500 000			
1985 - Trafikksikkerhetstiltak 2023 - Stille egenkapital fylkesmidler - Nytt fortau Erikstadveien		600 000			
1854 - Innkjøp av Chromebook		525 000			
1982 - Tiltettelegging skole		400 000			
Sum ekskl. VA (inkl. mva.)	249 475 000	2 905 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Mva. kompensasjon	-49 895 000	-581 000	-700 000	-700 000	-700 000
Blålåys - 22/1005 - Omdisponering prosjektereserver Løkåsen Boligfelt	-7 200 000				
Blålåys - 22/1005 - Salg tomter i tilknytning til Blålåysbygg / finansiere kommunal infrastruktur	-49 000 000				
Blålåys - 22/1005 - Salg brannomt, og andre eiendommer	-49 800 000				
Blålåys - 22/1005 - Selvkost VA	-57 100 000				
Nye lån ekskl. VA		2 324 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Vann årlig investering		6 500 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Avløp årlig investering		3 500 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Nytt silanlegg Erikstad	88 000 000				
Blålåys - 22/1005 Selvkost VA	57 100 000				
Nye lån VA		10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Nye formidlingslån Husbanken		40 000 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000
Sum nye lån		52 324 000	52 800 000	52 800 000	52 800 000
Egenkapitaltilskudd KLP		2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Annen finansiering (salg eiendom)		-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000

8. Betalingsregulativ 2023

Kommunedirektørens forslag til betalingsregulativ 2023 vedtas som den foreligger vedlagt

Kommunedirektørens forslag til budsjett vedtas med følgende tillegg og endringer:

Fauske kommune er fortsatt i en krevende økonomisk situasjon og må i flere år fremover gjennomføre nødvendige tiltak for å få en bærekraftig drift. Jobben med å få kontroll på økonomien har vært hovedmålet, og jobbet målrettet med siden valget høsten 2019. Det gir resultater og økonomien blir bedre år for år, og arbeidet må fortsette både i 2023 og i flere år fremover.

Budsjettet 2023 har vært jobbet mye med i inneværende år. Det har vært bred forankring blant ansatte og tillitsvalgte, og politikken har også kommet med innspill gjennom året til det kommende budsjettet. Kommunedirektøren skal ha honnør for å legge til rette for at mange involveres. Fra de ansatte hører vi at dette er den beste budsjettprosessen de har vært med på noen gang i Fauske.

Grunnet den krevende økonomiske situasjonen som kommunen står i, den brede involveringen som er gjort og det gode grunnlaget som kommunedirektøren har lagt frem, er det ikke mye det politiske flertallet vil endre på i endelig vedtak. Når de ansatte har fått satt såpass avtrykk i

budsjettet, og det er bred forståelse for at driften må reduseres for å komme på rett kjøll igjen, så ønsker det politiske flertallet å vise at vi tar ansvar ved å ikke øke drifta nevneverdig. De små endringene som er lagt inn vil gjelde bare for 2023, og ikke hele økonomiplanperioden. Dette fordi det er valg i 2023, og vi ønsker ikke å binde opp det kommende kommunestyret til utgifter som finansieres ved inntekter som en forventer bare i 2023.

Endringene gjelder noen små punkter som er forankret i den politiske avtalen mellom Senterpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig folkeparti, og disse ønskes opprettholdt.

For 2021 kom det gledelig inn økte inntekter til Fauske kommune i form av større skatteinnang. Det medførte et bedre resultat enn forventet. Flertallet vil påpeke at økt inntekt ikke gir grunnlag for økt forbruk, all den tid vi fortsatt leverer et ikke saldert budsjett, og vi har gjeld fra tidligere år som må betjenes. Der har vi ikke noe valg. Vi er på Robek, og vi har en vedtatt og av Statsforvalteren godkjent tiltaksplan som vi styrer etter. Den skal følges også i de neste årene, med kun en justering for 2023 på grunn av de store økte rentekostnadene.

Gjennom siste del av 2022 er det kommet flere renteøkninger. Fauske kommune har høy gjeld og det gir store utslag for oss når renta stiger. Det er avdekket at jobben med å binde renta på noen av våre lån ikke er fulgt opp slik den burde. Vi ber derfor kommunedirektøren fremme sak om et revidert finans- og økonomireglement, samt gjøre det som er mulig for å binde renta på flere av våre lån dersom det vurderes finansielt riktig å gjøre det.

Flertallet ser alvorlig på det som har skjedd, og vil derfor sammen med kommunedirektøren styrke den interne kontrollen. KS anbefaler for eksempel kommunene å bruke Kommunekompasset i sitt kvalitets- og utviklingsarbeid. Slike måleverktøy bør brukes til systematisk utvikling av kommunen.

Forslag:

1. Kommunedirektøren bes legge frem revidert finans- og økonomi reglement, samt fortløpende gjøre vurderinger og binde renten så snart det vurderes finansielt riktig å gjøre det.

Helse- og omsorgstjenestene

Fauske kommune er i en situasjon hvor behov og forventninger er økende, samtidig som ressursknapphet gir en presset driftssituasjon. Dette gjør det helt nødvendig å fornye og utvikle helse- og omsorgstjenestene framover. Samarbeidspartiene vil fortsette arbeidet med å øke stillingsprosentene i helse- og omsorgssektoren, og få ned vikarbruken.

I de kommende år må mer av pengene dreies fra oppvekst/fritid til pleie/omsorg. Vi blir stadig flere eldre og vi blir færre yngre i kommunen, og Fauske kommune må som de fleste andre kommuner i landet tilpasse seg etter demografiutviklingen. Fauske kommunes satsning på forebyggende arbeid og folkehelse skal videreføres i årene som kommer. Våre innbyggere skal ha mulighet for å bo hjemme lengst mulig, og man skal ha tilbud i tilpassede boliger som vil utsette behovet for å flytte på institusjon. Fauske kommunen har et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger som leverer et godt supplement til de kommunale tjenestene. Slike samarbeid er verdifulle, og flertallet er glad for å kunne øke stillingen til Frivilligsentralen slik at man har mulighet til å utvikle dette ytterligere.

Institusjon og storkjøkken står for et stort forbruk av mat. I samfunnsplanen har kommunestyret vedtatt at kommunen skal bidra til miljømessig og økonomisk bærekraft. Å redusere matsvinn er både bra for miljøet, og for økonomien. Flertallet ønsker å sette fokus på å redusere matsvinn. DFØ har blant annet en veileder for forebygging og reduksjon av matsvinn.

Forslag:

2. Kommunestyret ber kommunedirektøren sette i gang arbeid med å redusere matsvinn.
3. Paviljongene er vedtatt revet og bruken av området utredes til formål bygg for pleie/omsorg. Dette fremlegges for kommunestyret i 2023.

Oppvekst og kultur:

Fauskeskolen har etter mange år med utbygging noen av de beste skolebyggene i Norge. Vår lærerstab gjør en solid jobb og administrasjonen legger til rette slik at ressursene fungerer til enhver tid. Vi kan hele tiden utvikle og forbedre oss, men vi anerkjenner at det kontinuerlige utviklingsarbeidet som gjøres er utfordrende å gjennomføre, samtidig med daglig drift.

Skolen har gjennomført driftstilpasninger over år, og 2023 er ikke noe unntak. Som vi er godt kjent med, vil det være behov for å flytte ressurser fra oppvekst/fritid til pleie/omsorg. Skolen har tatt driftstilpasningene på en positiv og konstruktiv måte. Skolen gir uttrykk for at det er behov for nye skolebøker, og i dag går det mye ressurser til kopiering. Flertallet vil prioritere å fylle en del av etterslepet på skolebøker til neste år.

Det er gledelig at barnehagen i Sulitjelma forventes full og mer enn det de kommende år. At det er mange barnefødsler i Sulitjelma, kan føre til et økt behov for barnehageplasser.

Vi er i en situasjon med mange utfordringer i Fauske og ønsker å få intensivert foreldresamarbeid slik at laget rundt barnet blir styrket. Foreldre og skolen i positivt samarbeid er en av de viktigste suksessfaktorer i skolen. Dette er noe som er like viktig for foreldre som for lærere å være klar over og bevisst på. Vi ønsker at dette skal bli noe som vi i Fauske kan holde opp som en av våre styrker. Gjennom familiens hus er mange elementer på plass for å optimalisere arbeidet.

Barnevernsreformen trådte i kraft 1.1.2022 og kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Intensjonen med barnevernsreformen er å gi kommunene muligheter og insentiver for mer forebygging og mer samarbeid på tvers av tjenester. Selv om reformen først og fremst regulerer barnevernet, er det enighet om at målene oppnås best gjennom endringer i hele oppvekstsektoren.

Fauske kommune har hatt fokus på tidlig innsats, forebygging og tverrsektorielt samarbeid i oppvekstsektoren i over 20 år. Dette har vært en bevisst politikk og det har vært prioritert ekstra ressurser for å jobbe forebyggende. På dette området viser statistikk at Fauske kommune er kommet langt på vei i forhold til andre kommuner i å oppnå barnevernreformens intensjoner. Som tiltakskortet beskriver vil tiltaket kunne gi ventetid, mindre tilgjengelighet, redusere forebyggende innsats og på sikt medføre økte utgifter for kommunen. Å få hjelp raskt er viktig. Samarbeidspartiene mener at det ikke er formålstjenlig å fjerne psykiatrisk sykepleierstilling i det forebyggende arbeidet mot barn, ungdom og foreldre. Tiltaket med en midlertidig vakanse iverksettes ikke.

Rus- og psykiskhelseloven gir også kommunene et større ansvar for behandling enn tidligere. Flere skal få hjelp i det kommunale tjenesteapparatet. Det er også registrert økning i ungdommer som har psykiske utfordringer etter Covid-19 pandemien. I dette bildet med økende behov blant barn og unge, og et større behov for mer spesialiserte tilbud i kommunen er det også behov for en kommunepsykolog som kan jobbe pasientrettet. Flertallspartiene ber kommunedirektøren om å tilpasse tjenestene/ressursene etter dagens behov med mindre systemrettet fokus til delvis pasientrettet/behandlingsrettet psykologtjenestetilbud.

Gratis trening for barn og unge i kommunens anlegg er viktig for det politiske flertallet. Etter pandemien er det stort frafall i organisert aktivitet for barn og unge. Ikke alle barn har foreldre som har vilje og evne til å bruke midler for at barna skal ha en eller flere aktiviteter å delta på. Det

politiske flertallet vil med å opprettholde gratis trening i kommunens lokaler gi et tydelig signal om at Fauske kommune skal bidra til at flest mulig barn og unge har et fritidstilbud.

Folkets hus i Sulitjelma er et allaktivitetshus som huser ungdomsklubb, korps, sanitetsforening, basar, loppemarked, bryllup, begravelser, konserter, fester, osv. Huset er avgjørende for å opprettholde de fleste aktivitetene i Sulitjelma. Det er nå kommet på plass et nytt styre som har startet jobben med å renovere huset, samt få driften til å stå på egne ben. De trenger likevel et bidrag for 2023 for å klare omstillingen. Flertallet vil som en del av satsningen på Sulitjelma som reisemål og kulturhistorisk sted, samt forberedelse til filmen «Sulis», videreføre tilskudd til Folkets hus i 2023.

For 2022 ble det vedtatt at betaling for voksenaktivitet i alle kommunens bygg skulle innføres. Så langt ser det ikke ut som at det er fullt implementert, og vi gjentar derfor dette i årets budsjett. Inntekt fra voksenaktivitet finansierer opprettholdelse av kr. 50,- per dag for parkering i utfartsområder.

Det er ikke fungerende lys rundt fotballbanen i Sulitjelma, som den eneste i kommunen. Den kan derfor ikke benyttes når det blir høst. Lysene på banen må skiftes og kommunen kan gi et bidrag til dette som finansieres ved salg av LHL- bygget. Kommunedirektøren bes legge frem egne saker på både salget av bygget og investering av nye lys på banen.

Fauske kommune har en utstyrssentral. Denne har ikke vært benyttet siste år da det har vært utfordring med å finne egnede lokaler for utstyret, samt måter å drifte utleie på. Kommunedirektøren bes løse dette for 2023 slik at utstyr kan lånes/leies ut til de som ønsker og har behov.

Forslag:

4. Kommunedirektøren bes legge frem sak angående salg av LHL- bygget.
5. Kommunedirektøren bes legge frem sak angående investering av nye lys på fotballbanen i Sulitjelma. Investeringen må dekkes med salg av bygg, spillemidler og egeninnsats ved dugnad.
6. Kommunedirektøren bes legge frem en sak på om det er behov for flere barnehageplasser i Sulitjelma.
7. Kommunedirektøren bes legge fram en sak om utstyrssentralen med forslag til løsning slik at den kan settes i drift.

Eiendom, plan og samfunnsutvikling:

Det settes større og større krav til de private forbrukerne om sortering av søppel fra husholdningene. I det offentlige er det ikke like store krav til det. Flertallet ønsker at Fauske kommune skal være en foregangsfigur i det grønne skiftet og bidra til miljømessig bærekraft og økonomisk bærekraft slik målene i samfunnsplanen viser. Som en satsning mot bedre klima og miljø bes kommunedirektøren gjennomføre tiltak for sortering av avfall i kommunen. Kommunale bygg bør på sikt bli miljøfyrtårnsertifisert og dette arbeidet settes i gang når administrative ressurser gjør det mulig.

Medlemskap i USS videreføres. Det er viktig å være medlem i et nettverk som kan hjelpe oss med å utnytte våre naturressurser på en god og sikker måte. USS jobber for saker knyttet til mineralutvinning, spørsmål som har betydning for reiseliv og næringsutvikling, hytter og fritidsbebyggelse. Således ligger dette nært til Fauna KFs arbeidsområder og medlemskapet foreslås dekket av næringsfondet.

Det har vært et økende antall skadeverk på kommunens bygg. Dette kan ha sammenheng med redusert sikring. Det er god sikkerhet og forebyggende at kommunale bygg har tilsyn utenom arbeidstid. I tillegg er den sikkerhetspolitiske situasjonen endret, slik at tilsyn og vakthold av

offentlige bygg er viktigere enn på lang tid. Vi legger derfor inn kostnader til økt sikring av kommunale bygg.

Det er mange som henvender seg til Fauske med spørsmål om etablering av ulike bedrifter. Vi har egnede arealer både på Fauske og Sulitjelma for dette. Utfordringen per nå er å skaffe energi til fremtidige etableringer. Salten Trafo er beregnet ferdig bygget i 2023. Fauske kommune skal, sammen med andre naturlige instanser, jobbe for at vi får bygget ut/oppgradert strømmettet i vårt område slikt at kraftoverskuddet som finnes i vår region kan benyttes i vårt nærrområde.

Ny samfunnsplan er vedtatt og legger gode mål og retning for de neste årene. Samarbeidspartiene er opptatt av at arealplanen blir rullert og sees i sammenheng med den vedtatte samfunnsplanen. Det er også behov for å utvikle og planlegge for fremtidens næringer, mobilitet, klima og miljø. For å sikre en god og systematisk prosess bør prosjektet med sentrumsutvikling sees i sammenheng med en sentrumsplan.

Forslag:

8. Gratis parkering i sentrum lørdager opprettholdes.

9. Medlemskap i USS finansieres gjennom næringsfondet kr. 56 250,-

10. For parkering i utfartsområder opprettholdes prisen på 50,- per dag

Administrasjon og styring

Kommunen har ansvar for å finansiere kirkelig fellesråd. Normalt sett justeres de fleste tjenester og lønn med den årlige prisveksten. Det har ikke skjedd de siste årene. Kirkene, kirkegårdene og gravlunder er viktige steder for mange i kommunen. Kirkelig fellesråd, kirkevergen og dens ansatte gjør en god jobb med å vedlikeholde og drifte disse innenfor den rammen som blir gitt. Nå er det imidlertid behov for å justere opp budsjettet for 2023 for å ta inn noe av den ordinære lønns- og prisveksten, for å sikre forsvarlig drift.

Det er knyttet store kostnader til pensjon for Fauske kommune. Stort sett er KLP monopolist på å gi tilbud om pensjon til kommunene. Nå er det imidlertid andre aktører som også kan gi et slikt tilbud. Kommunedirektøren bes derfor innhente tilbud fra andre aktører for kommunens pensjon.

Gjennom aktivt å forvalte kommunens finansporteføljer og å gjennomgå kommunens finans- og økonomireglement, vil kommunen kunne få styrket oversikt/kontroll, blant annet i oppfølgingen av våre lån og kapitalkostnader når økonomiressursene er kommet på plass. Vi forventer en beskjeden reduksjon i utgiftene i økonomiplanperioden. Vi legger inn et forsiktig anslag med 750.000 mindre finansutgifter i budsjett 2023.

Utbytte fra SKS er lagt nokså lavt i kommunedirektørens budsjett ut fra tidligere års utbytter. Vi legger inn en liten økning på utbytte for 2023.

Kommunens eierstrategi ble vedtatt i 2020. Den gir et godt overordnet blikk. For å være en strategisk og god eier, er det også behov for å få forelagt en selskaps spesifikk eierskapsstrategi til kommunestyret.

Flertallet ser positivt på forslaget om å samlokalisere administrative ressurser for å bedre arbeidsmiljø og få en bedre arbeidsflyt. Samtidig vil man kunne redusere noen kostnader jmf. tiltakskortet. Kommunedirektøren bør sette i gang med å forberede flyttingen slik at man er på plass ved inngangen til et nytt år.

Innkjøpsordningen må gjennomgås og sikre at man har oppdaterte avtaler. Kommunedirektøren må se på om en egen innkjøpsordning i samarbeid med Saltdal og/eller Sørfold kan gi besparelser. Det må også tas med muligheten for økt skatteinngang ved at en bedre innkjøpsordning kan åpne

for leveranser fra lokale aktører.

Forslag:

11. Kommunestyret ber om en sak om kommunens eierskap og en egen selskapsspesifikk eierstrategi i 2023.

Politikk:

Politiske godtgjørelser skal gjennomgås i egen sak før neste valg. Samarbeidspartiene er svært fornøyd med at det etter mange års ønske er etablert et nærmiljøutvalg for Fauske sentrum. Kommunedirektøren bes innarbeide tilskudd til tre nærmiljøutvalg i økonomiplanperioden.

Endringsforslag til kommunedirektørens budsjett:

Tiltak	Økt utgift	Økt inntekt
Sikring av kommunale bygg	120 000	
Kirkelig fellesråd	200 000	
Gratis bruk av kommunes anlegg til barn/unge	400 000	
Gratis lørdagsparkering	350 000	
Tilskudd Folkets hus Sulitjelma	50 000	
Skolebøker	300 000	
Finansiell porteføljestyling		750 000
Økt utbytte fra SKS		1 100 000
Psykiatrisk sykepleier, Familiens hus	425 560	
SUM	1 845 560	1 850 000

Endringer betalingsregulativ:

- Parkeringsgebyr utfartssteder: Parkeringsavgift pr. døgn opprettholdes til kr. 50,- pr døgn
- Leie av LHL-bygget kr. 10.000 pr. mnd.
- Andre bygg som leies ut til voksenaktivitet skal kartlegges og betales leie for, ut fra markedsleiepris.

Vedlegg:

16.11.2022	Kommunedirektørens forslag til Budsjett 2023 - Økonomiplan 2023-2026 -- Fauske kommune	1527512
16.11.2022	Vedlegg 1 - Betalingsregulativ 2023 - Forslag fra kommunedirektør	1527513
16.11.2022	Vedlegg 1B - Notat til betalingsregulativ 2023	1527514
16.11.2022	Vedlegg 1C - Momentum Budsjettnotat - Fauske kommune 2023 (2022_09_25)	1527515
16.11.2022	Vedlegg 1D - Prisliste 2023 - Iris Salten	1527516
16.11.2022	Vedlegg 2 - Innarbeidede driftstiltak	1527517
25.11.2022	Uttalelse fra Samarbeidsutvalget i Erikstad barnehage angående forslag til budsjett 2023	1528960
29.11.2022	Budsjettuttalelse 2023 fra Norsk sykepleierforbund	1528958
28.11.2022	Budsjettuttalelse 2023 fra Fagforbundet	1529024

Sammendrag:

Det vises til vedlagte budsjettdokument (hoveddokument) med tilhørende vedlegg.

Ellen Beate Lundberg
kommunedirektør